

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Copland/Birleşik Krallık – 62617/00

Karar 3.4.2007 [4. Daire]

Madde 8

Madde 8-1

Yazışmaya saygı

Özel hayata saygı

Bir memurun telefon hattının, elektronik yazışmalarının ve internet girişlerinin, yasal dayanağı olmadan, gözetlenmesi: *İhlal*

Olaylar: Başvurucu yasayla kurulan, devlet tarafından yönetilen ve okul sonrası eğitim veren bir kurum tarafından, müdürün şahsi yardımcısı sıfatıyla işe alınmıştır. 1995 yılı sonundan itibaren, müdür yardımcısıyla yakın işbirliği içerisinde çalışmak durumunda kalmıştır. Müdür yardımcısının kışkırtmasıyla başvurunun telefon, elektronik yazışma ve internet kullanımları gözetlenmiştir. Hükümete göre, bu gözetleme, başvurunun mesleki araçları şahsi amaçlar için kullanmasını engellemeyi amaçlıyordu. Başvurucunun telefon kullanımının gözetlenmesi, eğitim kurumunun aranan numaraları, arama tarih ve saatlerini, konuşma süre ve fiyatlarını gösterecek şekilde düzenlenmiş olan telefon faturalarının incelenmesinden ibaretti. İnternet kullanımının gözetlenmesi, giriş yapılan sitelerin, giriş tarih ve saatleri ile sitede kalınan sürelerin kontrolünden ibaretti. Elektronik yazışmaların kontrolü ise, elektronik adreslerin ve yazışmaların gönderilme tarih ve saatlerinin denetlenmesi şeklinde kendini göstermekteydi. Bu dönemde başvurucuyu çalıştıran eğitim kurumunun bir gözetleme politikası yoktu. Bunun dışında, işverenlerin hangi şartlar altında işçilerinin görüşmelerini onların izni olmadan kaydedebileceği ve gözetleyebileceğiyle ilgili alanı düzenlemek maksadıyla, bazı kanun metinleri onaylanmış ise de, İngiliz hukuku özel hayatın korunması genel hakkını garantiye almıyordu.

Hukuk: Söz konusu eğitim kurumu Sözleşme açısından eylemleri devletin sorumluluğunu doğuracak bir devlet organıdır. Dolayısıyla mesele başvurunun özel hayatına ve yazışmasına devletin müdahale etmeme negatif sorumluluğu ile ilgilidir.

Özel hayat kavramının kapsamı – İşyerinden yapılan telefon görüşmeleri, prensip olarak, “özel hayat” ve “yazışma” kavramları içine girmektedirler. Bundan doğal olarak çıkan sonuç şudur ki, iş yerinden gönderilen elektronik yazışmalar gibi başvurunun internet şahsi kullanımının gözetlenmesinden elde edilen bilgiler benzer bir korumadan yararlanmalıdırlar. Başvurucu, telefon görüşmelerinin dinlenebileceği konusunda uyarılmadığı için, haklı olarak,

işyerinden yaptığı görüşmelerin gizli olduğunu düşünüyordu. Elektronik yazışmaları ve internet kullanımıyla ilgili olarak ta, büyük ihtimalle, aynı düşüncelere sahipti.

Müdahale – Eğitim kurumunun, telefon faturaları biçiminde görülen veriye çok meşru bir şekilde ulaşmış olması, müdahalenin varlığı sonucuna ulaşmaya engel değildir. Aynı zamanda bu bilgilerin üçüncü şahıslara aktarılmamış olması veya başvurucuya karşı disiplin veya başka bir soruşturmada kullanılmamış olması da önemli değildir. Telefon, elektronik yazışma ve internet kullanımı ile ilgili şahsi bilgilerin, başvurucudan habersiz olarak, toplanması ve saklanması, ilgilinin özel hayatına ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkının kullanımına bir müdahale teşkil etmektedir.

“Yasayla öngörülmiş olma” – Öngörülebilirlik şartının yerine getirilmesi için, yasa, hangi koşulda ve hangi şartlar altında, kamu gücünü, ilgili tedbirleri almaya yetkili kıldığını, herkese gösterecek yeterlilikte açık terimler kullanmalıdır. İlgili kurumun yasal imtiyazları gereği, okul sonrası veya yüksek öğretim sunmak için “her türlü gerekli ve elverişli tedbiri” almaya yetkili olduğu yönündeki Hükümet’in tezi ikna edici değildir. Bunun dışında, Hükümet olayların olduğu dönemde genel ulusal hukukta veya ilgili eğitim kurumunun statüsüyle ilgili metinlerde, işverenlerin çalışanların telefon, elektronik yazışma ve internet kullanımlarını gözetleyebilecekleri şartları düzenleyen bir hüküm olduğunu ileri sürmemiştir. Sonuç olarak, bir çalışanın işyerindeki telefon, elektronik yazışma ve internet kullanımı üzerinde yapılan gözetlemenin bazı durumlarda “demokratik bir toplumda” meşru bir amaca ulaşmak için “gerekli” görülebileceği sorusunu açık bırakan AİHM, olayların olduğu dönemde yürürlükte olan iç hukukta, gözetlemeyi düzenleyen bir yasanın yokluğu karşısında müdahalenin “yasayla öngörülmediği” sonucuna varmaktadır.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 41 – Manevi zarar için 3 000 EUR.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce’dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi’nin insan haklarına destek Fonu’nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme’yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC’un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu’na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l’Europe/Cour européenne des droits de l’homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l’homme sont le français et l’anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l’homme du Conseil de l’Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l’homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l’a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l’affaire soit cité en entier et s’accompagne de l’indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l’homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l’adresse suivante: publishing@echr.coe.int.